

2010-04-30

Miljödepartementet

103 33 Stockholm

Förslag till förändringar i *Förordning
(2008:715) om finansiella åtgärder för
hanteringen av restprodukter från
kärnteknisk verksamhet*

Bakgrund

I enlighet med förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet (finansieringsförordningen) har regeringen begärt (beslut M2009/3674/Mk) att Riksgälden med eget yttrande ska redovisa förslagen om säkerheter till regeringen. I vårt yttrande (Dnr 2009/2012) daterat samma dag som denna skrivelse redovisar vi bland annat vår bedömning av de säkerheter som reaktorinnehavarna föreslagit.

Riksgälden ser dock ett behov av att separat från yttrandet lämna en skrivelse med förslag till ändringar i finansieringsförordningen. Det beror på att vi i arbetet med att analysera utestående frågor stött på ett antal problem med den nuvarande förordningen som vi anser behöver omhändertas. Denna analys adresserades tidigare i vårt yttrande till regeringen den 30 april 2008 (Dnr 2008/667).

Våra förslag till förändringar syftar till en tydligare ansvarsfördelning mellan regeringen och Riksgälden. De innehåller också en förändrad syn på eventuella riskavgifter i finansieringssystemet och hur statens kreditrisk bör analyseras. I arbetet med skrivelsen har vi inhämtat synpunkter från Strålsäkerhetsmyndigheten.

Förslag till ändringar i finansieringsförordningen

Den förordning som reglerar finansieringssystemet för hanteringen av kärnavfall uppdaterades väsentligen under 2007. Enligt denna finansieringsförordning har Riksgälden ett antal ansvarsområden och uppgifter. Områdena berör de säkerheter som ställs inom finansieringssystemet och eventuella tilläggssäkerheter. Riksgälden ska också bestämma statens kreditrisk avseende ställda säkerheter. Vi får också besluta om riskavgifter motsvarande statens förväntade kostnad för denna kreditrisk. Inom ramen för dessa områden får Riksgälden meddela verkställighetsföreskrifter.

Även om förordningen förändrades 2007 har det i praktiken tagit en tid innan samtliga delar i det nya finansieringssystemet tillämpats fullt ut.¹

Vi har uppmärksammat ett antal problem med tillämpningen av förordningen under arbetet med att ta fram verkställighetsföreskrifter och inför detta yttrande. En konsekvens av det är att vi tills vidare avvaktar med att ta fram föreskrifter. Problemen består övergripande av två olika delar. Det första problemet är kopplat till vilka beslut som enligt förordningen ska fattas av regeringen respektive Riksgälden i frågor som berör godtagbara säkerheter. Det andra problemet rör statens kreditrisk och riskavgifter.

Riksgälden deltog under 2007 i beredningsarbetet med att ta fram den nya förordningen. Vi föreslår nu ändringar, speciellt avseende riskavgiften, som innebär att vi ändrat inställning sedan beredningsarbetet och den rapport vi lämnade hösten 2006.²

Vi beskriver nedan i detalj de svårigheter vi uppmärksammat. Vi föreslår också de förändringar i förordningen som vi anser är nödvändiga för att uppnå ett tydligt finansieringssystem för kärnavfallet. När det gäller frågan om ansvarsfördelning har vi tagit fram två alternativa lösningar att ta ställning till.

¹ Se exempelvis Riksgäldens yttrande från den 30 april 2008 (Dnr 2008/667) där vi också meddelar att vi avser att analysera de frågor som är utestående.

² ”Uppdrag att utreda finansiella säkerheter och riskavgifter i kärnavfallshanteringen”, 2006-11-15 (Dnr. 2006/1083).

1 Godtagbara säkerheter

Riksgälden anser att ansvarsfördelningen mellan regeringen och Riksgälden bör ändras och förtydligas vad gäller godtagbara säkerheter. Enligt nuvarande förordning fattar regeringen och Riksgälden beslut i frågor som direkt eller indirekt är kopplade till varandra. Vi föreslår därför i detta avsnitt två förändringar. Ett av förslagen handlar dock formellt om så kallade tilläggssäkerheter, men enligt vår bedömning har det i praktiken en tydlig koppling till vad som är godtagbara säkerheter.

1.1 Ansvarsfördelningen bör förtydligas

Reaktorinnehavare och övriga tillståndshavare ska ställa godtagbara säkerheter för den del av kostnaderna för hanteringen av kärnavfallet m.m. som inte täcks av de medel som fonderats i Kärnavfallsfonden. Det anges inte närmare i förordningen vad som avses med att en säkerhet är godtagbar.

Enligt 22 § i förordningen ska regeringen pröva om de säkerheter som reaktorinnehavarna ställer är godtagbara. Om regeringen begär det ska Riksgälden innan dess yttra sig i frågan om säkerheterna är godtagbara. För övriga avgiftsskyldiga tillståndshavare³ gäller däremot, enligt 25 §, att Riksgälden ska pröva om säkerheterna är godtagbara. Om Riksgälden anser att ärendet har principiell betydelse eller är av särskild vikt ska vi med ett eget yttrande lämna över ärendet till regeringen för prövning.

Både regeringen och Riksgälden prövar därmed vad som är en godtagbar säkerhet, men för olika typer av tillståndshavare. Det medför att Riksgälden genom egna beslut riskerar att skapa en förväntning hos industrin för vad som är godtagbara säkerheter i finansieringssystemet även för reaktorinnehavarna. Detta skapar en oönskad otydlighet i finansieringssystemet.

Vi anser också att frågan om vilka säkerheter som är godtagbara ytterst är ett politiskt beslut. Detta följer av att svaret på frågan har kopplingar till vilken riskpreferens staten har. Säkerhetskravet skulle också kunna ha påverkan på det långsiktiga energiutbudet. Det bör därför vara upp till regeringen att avgöra i frågan. Synen på vad som är godtagbart kan även behöva uppdateras över finansieringssystemets långa tidshorisont. I framtiden kan t.ex. behovet av att komplettera fonderingen med säkerheter se annorlunda ut om kärnavfallsprojektets förväntade kostnader väsentligen ökar eller minskar. Anledningen är att en ökad (eller minskad) osäkerhet, huruvida fonderingen av avgifter är robust, rimligen bör förändra behovet av kompletterande säkerheter i systemet.

³ En övrig avgiftsskyldig tillståndshavare är en avgiftsskyldig tillståndshavare som inte är innehavare av en reaktor.

Det går att argumentera för att Riksgälden löpande kan göra bedömningen att frågan om godtagbarhet är en principiell fråga eller av särskild vikt. Vi skulle därför alltid ha möjlighet att lämna över prövningen av godtagbara säkerheter för övriga avgiftsskyldiga tillståndshavare till regeringen. Med den argumentationen skulle den otydliga ansvarsfördelningen kunna anses vara löst. I vårt yttrande om säkerheterna är godtagbara för reaktorinnehavarna skulle vi även kunna begränsa yttrandet till att lämna en analys kring säkerheterna och dess styrka. Att förhålla sig till om de är godtagbara eller inte skulle vi däremot lämna över till regeringen att bedöma – utifrån att vi anser att det är ett politiskt beslut. Riksgälden anser dock att ovanstående alternativa lösningar är både ett ineffektivt och ett olämpligt upplägg. Vi förordar istället att ansvarsfördelningen ändras i förekommande fall i förordningen.

1.1.1 Förslag på alternativa förordningstexter kring godtagbarhet

Vi bedömer att det finns två möjliga alternativ som ger en lämplig ansvarsfördelning. Det är svårt för Riksgälden att ta ställning till vilket alternativ som vore att föredra på grund av att vissa för- och nackdelar bäst bedöms av regeringen. Båda alternativen förtydligar dock regeringens och Riksgäldens roller – vilket vi anser är det viktigaste att uppnå. Ansvar för statens riskpreferens läggs också tydligare i båda alternativen på regeringen. Det första alternativet är att regeringen i förordningen specificerar vad som är en godtagbar nivå. Det andra är att förordningen skrivs om så att regeringen alltid är den som löpande prövar vad som är godtagbart.

Alternativ 1 – regeringen definierar den godtagbara nivån på förhand

I det första alternativet fastställer regeringen i förordningen vad som är en godtagbar nivå för säkerheterna. Riksgälden bedömer och beslutar sedan om de föreslagna säkerheterna uppfyller föreskriven nivå. Den största fördelen med detta alternativ är att tydligheten ökar för kärnkraftsindustrin, dvs. att industrin på förhand vet vilket krav på kreditvärdighet som ställs på säkerheterna.

Vi vill dock poängtera att det är en komplicerad uppgift att fastställa en långsiktig och stabil nivå för vad som är godtagbart. Ett exempel på en fråga som försvårar uppgiften är att kravet på säkerheternas styrka kan variera över tiden beroende på hur väl Kärnavfallsfonden kan antas täcka kostnaderna för slutförvaringen. Även statens riskpreferens kan variera över långa perioder. Det finns följaktligen skäl för att utreda frågan i detalj om regeringen skulle föredra en sådan lösning. Vår preliminära analys pekar dock mot att en explicit nivå, för vad som är en godtagbar säkerhet, kan anges utifrån en ratingansats där säkerheterna analyseras och tilldelas ett kreditbetyg. Se Bilaga 1 för ett förslag till ny förordningstext.

Alternativ 2 – regeringen beslutar löpande vad som är godtagbart

Ett annat alternativ är att regeringen löpande, både för reaktorinnehavare och övriga avgiftsskyldiga tillståndshavare, beslutar vad som är godtagbart. Riksgäldens uppgift skulle då bestå av att analysera situationen inför regeringens prövning, löpande bevaka kreditvärdigheten i utestående säkerheter och administrera säkerheterna. Det andra alternativet liknar dagens upplägg förutom att ansvarsfördelningen mellan regeringen och Riksgälden skulle förändras och förtydligas. Bilaga 2 lämnar förslag till ny förordningstext för detta alternativ.

1.2 Tilläggssäkerheter bör hanteras på samma sätt som godtagbara säkerheter

Riksgälden förordar att besluten kring tilläggssäkerheter behandlas på samma sätt som för godtagbara säkerheter. Tilläggssäkerheter ska, enligt vår tolkning, i första hand ställas om kreditvärdigheten avseende de ursprungligen ställda säkerheterna har försämrats så att dessa inte längre är godtagbara.⁴ Det innebär att frågan om tilläggssäkerheter är tätt sammankopplad med frågan om vad som är en godtagbar säkerhet. För att kunna avgöra om tilläggssäkerheter behövs måste man således veta den nedre nivån för vad som utgör en godtagbar säkerhet. Riksgälden anser därför att det bör vara ett politiskt beslut att kräva att kärnkraftsindustrin ska ställa tilläggssäkerheter motsvarande vad som gäller för godtagbara säkerheter. I dagens system får dock Riksgälden besluta om tilläggssäkerheter om de ursprungliga säkerheternas värde försämrats i betydande mån.

Ovanstående problem kan beskrivas genom ett praktiskt exempel. Antag att en reaktorinnehavare tidigare ställt en säkerhet. Regeringen har vidare beslutat att den ställda säkerheten är godtagbar eftersom det enligt förordningen är regeringen som ska göra denna prövning för reaktorinnehavare. Därefter har emellertid den ställda säkerhetens kreditvärdighet försämrats. Riksgälden gör bedömningen att säkerheten har försämrats i betydande mån. Enligt förordningen beslutar Riksgälden därför att reaktorinnehavaren måste ställa en tilläggssäkerhet. Regeringen skulle dock i detta fall kunna ha bedömt att säkerheten med god marginal var godtagbar när den prövade säkerheten. Således kan säkerheten även efter att den har försämrats i betydande mån fortfarande ligga över den lägsta nivån för när en ställd säkerhet ska anses godtagbar enligt regeringens uppfattning. Eftersom det inte framgår av regeringens beslut hur högt över den lägsta godtagbara gränsen som säkerhetens kreditvärdighet ursprungligen befann sig, saknar Riksgälden information om var denna lägsta gräns går. Och det är rimligen gränsen för

⁴ Tilläggssäkerheter kan även behöva ställas om någon brutit mot ett riskbegränsade villkor avseende de ställda säkerheterna.

godtagbarhet som bör utlösa kravet på tilläggsäkerheter, snarare än en bedömning av att säkerheternas värde försämrats i betydande mån.

Resultatet blir att regeringen och Riksgälden indirekt kan ha två olika nivåer för när en ställd säkerhet ska anses godtagbar. Risker är således att Riksgälden kräver tilläggsäkerheter trots att regeringen anser att den ursprungliga säkerheten, även efter att ha försämrats i betydande mån, är godtagbar.

1.2.1 Förslag på förordningstext avseende tilläggsäkerheter

Riksgälden föreslår att förordningstexten avseende tilläggsäkerheter ändras så att beslut behandlas likartat med vad som vi anser bör gälla kring godtagbara säkerheter. Se Bilaga 2 för ett förslag till ny förordningstext.

Om regeringen i enlighet med avsnitt 1.1.1 skulle välja att i förordningen fastställa en godtagbar nivå behövs endast smärre förändringar i förordningstexten. Bilaga 1 innehåller förslag till ny förordningstext för detta fall.

2 Statens kreditrisk och riskavgifter

Riksgälden föreslår en förändring av vårt uppdrag gällande statens kreditrisk avseende säkerheterna. Uppdraget skulle enligt förslaget gå ut på att analysera och beskriva den risk som är förknippad med statens sistahandsansvar i finansieringssystemet. Vi anser också att det finns goda skäl för att ta bort den befintliga möjligheten att ta ut riskavgifter i finansieringssystemet.

2.1 Riksgäldens ursprungliga syn på statens kreditrisk och riskavgifter

Riksgälden ska enligt 28 § vart tredje år besluta om statens kreditrisk avseende säkerheter ställda av reaktorinnehavarna. Riksgälden får enligt 29 § givet vissa omständigheter besluta om att en reaktorinnehavare ska betala en riskavgift motsvarande statens förväntade kostnad för den kreditrisk som beskrivs i 28 §.

I den rapport som vi lämnade hösten 2006 avslog vi det tidigare förslaget om att införa en riskavgift motsvarande det som enligt budgetlagen gäller för statlig garantigivning, dvs. en avgift motsvarande statens ekonomiska risk.⁵ Vi ansåg att det vore fel att applicera den så kallade statliga garantimodellen på statens sistahandsansvar i kärnavfallsprojektet.⁶

⁵ Förslaget kom från den så kallade Finansieringsutredningen (SOU 2004:125).

⁶ För en mer detaljerad analys se kapitel 4 i Riksgäldens rapport (Dnr 2006/1083).

Riksgälden föreslog dock en annan typ av riskavgift under förutsättning att regeringen även fortsatt accepterade borgensåtaganden från reaktorbolagens ägare som säkerhet. Avgiften avsåg att kompensera staten för att borgensåtaganden inte kan anses vara värdebeständiga under en femtioårig tidshorisont. Det skulle gälla om företagen som ställer borgen inte har högsta möjliga kreditvärdighet (en rating motsvarande AAA). När förordningen kom på plats 2007 användes delar av vårt förslag beträffande riskavgifter.

Efter arbete med att fatta beslut om statens kreditrisk, eventuella riskavgifter och att ta fram verkställighetsföreskrifter, har vi dock funnit anledning att ompröva vår åsikt i frågan. Vår bedömning är att det finns goda skäl för att ta bort även den senare formen av riskavgift.

2.2 Statens kreditrisk

Förändringarna som genomfördes, i och med att finansieringssystemet uppdaterades för några år sedan, gav kärnkraftsindustrin ett tydligare ansvar för att finansiera slutförvaringen av kärnavfallet. Staten har dock fortfarande ett sistahandsansvar om industrin trots allt inte klarar av att finansiera projektet i sin helhet. Att staten har ett sistahandsansvar för händelser med liten sannolikhet – men allvarliga konsekvenser – är dock inget ovanligt utan snarare något som staten ofta är bäst lämpad att bära.⁷

I det aktuella finansieringssystemet krävs det förenklat att två saker behöver inträffa för att staten ska tvingas att stå för kostnaden. Först att industrin inte kan fullgöra sin avgiftsskyldighet att täcka projektets kostnader. För det andra krävs det att ställda säkerheter inte täcker de pengar som saknas, t.ex. på grund av att säkerheterna visar sig vara omöjliga att realisera fullt ut.

Det innebär att statens kreditrisk avseende säkerheterna inte kan härledas enbart utifrån ställda säkerheter. Det existerar dock en kreditrisk avseende säkerheterna, dvs. att säkerheterna inte kommer att kunna realiseras fullt ut om de behöver användas. För att förstå kreditrisken avseende säkerheterna behöver man ta hänsyn till hur hela finansieringssystemet fungerar. Att koncentrera analysen på säkerheterna är otillräckligt, och med stor risk missvisande, om målet är att lyfta fram de risker som staten har i finansieringssystemet. Med andra ord är det inte ändamålsenligt att försöka ringa in enbart kreditrisken avseende säkerheterna – utan analysen behöver genomföras med utgångspunkt i hela systemet.

Vår slutsats är att regeringen bör ändra uppdraget beträffande statens kreditrisk i förordningen. Riksgäldens uppdrag skulle istället bestå av att

⁷ För en mer detaljerad analys se kapitel 4 i Riksgäldens rapport (Dnr 2006/1083).

analysera och beskriva den risk som staten faktiskt står, vilket förenklat är det sistahandsansvar som beskrivits ovan. Att med siffror försöka kvantifiera detta sistahandsansvar är däremot något som i praktiken inte går att genomföra på ett relevant sätt. Problemet kan exemplifieras genom att titta på en av de risker som, utöver själva beräkningen av kärnavfallsprojektets kostnader, har betydelse för statens risk.

En viktig risk att beakta är vilka omständigheter som kan medföra att tillräckliga avgifter inte kan fonderas för att täcka de förväntade kostnaderna. Frågan är av stor betydelse eftersom själva grundbulten i finansieringssystemet är att löpande beräkna kärnavfallsprojektets förväntade kostnader och därefter ta in avgifter som motsvarar dessa kostnader. Avgifternas storlek beräknas bland annat utifrån antaganden om hur länge reaktorerna kommer att vara i drift och hur mycket energi de kommer att producera under den antagna perioden. I ett försök att beräkna risk uppstår åtminstone två scenarion som i stort sett är omöjliga att bedöma. Det första är att det skulle fattas politiska beslut om att stänga ned reaktorerna i förtid, vilket innebär en helt ny situation att förhålla sig till – både för industrin och för staten. Det andra är att behovet av kärnkraftsproducerad energi kraftigt minskar t.ex. genom ett förändrat energiutbud där kärnkraft skulle bli en relativt dyr energikälla, eller att energikonsumenterna medvetet väljer att avstå från kärnkraftsproducerad energi. Dessa scenarion, vilka inte går att sannolikhetsbedöma på ett vettigt sätt, skulle beroende av när de i tiden antas uppstå kunna skapa betydande risker för att urholka fonderingen.

Mot bakgrund av att vi anser att det inte går att på ett relevant sätt kvantifiera statens sistahandsansvar, vore det näst bästa alternativet att löpande genomföra en kvalitativ analys av denna risk. Det kan exempelvis göras med beskrivningar av de faktorer som har stor påverkan på statens risk, samt att analysera olika scenarion och dess konsekvenser. En stor fördel med den beskrivna analysen är att den just fokuserar på att hitta de risker som är viktigast för staten att bevaka. Det ger också möjligheter att lättare ta ställning till eventuella förändringar som över tiden kan behöva göras i finansieringssystemet.

2.2.1 Förslag på förordningstext avseende statens kreditrisk

Vi föreslår att förordningen ändras så att Riksgäldens uppdrag istället går ut på att analysera och beskriva risken med avseende på statens sistahandsansvar. Se Bilaga 1 och 2 för ett förslag till ny förordningstext.

2.3 Riskavgifter

För att motivera ett uttag av riskavgifter tycker Riksgälden att det behöver finnas tillräckliga starka argument för detta. Men vi kan inte se några sådana. Snarare finns det ett antal skäl att avstå från riskavgifter. Det finns däremot

andra och mer ändamålsenliga instrument att använda om syftet är att försöka hantera statens risk i finansieringssystemet.

En anledning att avstå riskavgifter är att det kan tyckas udda att ta ut en avgift för säkerheter som faktiskt bedömts vara godtagbara. Till viss del innebär riskavgifter därmed en motsägelse. Anledningen är att intrycket ges att säkerheterna faktiskt inte är godtagbara eftersom de behöver kompletteras med riskavgifter. Argumentet förstärks av att det finns ett annat tydligt utpekad instrument för det fall att säkerheter inte längre är godtagbara – nämligen att kräva tilläggssäkerheter.

Om vi istället tittar på vilka syften som kan motivera riskavgifter är det vår bedömning att det finns två övergripande skäl för staten att ta ut riskavgifter i systemet.

Den första är att riskavgifter skulle ses ur ett försäkringsmässigt perspektiv, där pengarna som betalas in är ett sätt för staten att hantera sitt sistahandsansvar. Problemet med ett sådant synsätt är att det finns bättre och tydligare sätt för staten att inom systemet hantera eller minska risken. Om staten bedömer det som viktigt att minska sin risk gör man det enklast och tydligast genom att höja kravet på hur stora avgifter som fonderas i Kärnavfallsfonden, dvs. att fondera över de förväntade kostnaderna. En mindre dramatisk förändring för att minska statens risk vore att avsätta fler resurser, vilka finansieras via Kärnavfallsfonden, på att säkerställa att beräkningarna av de förväntade kostnaderna är så korrekta som möjligt. Sammantaget anser vi inte att det finns skäl för staten att använda riskavgifter utifrån ett försäkringsmässigt tänkande kring den risk staten står i systemet.

Det andra övergripande skälet för att ta ut riskavgifter vore att det skapar incitament för industrin att ta mindre finansiella risker. Det skulle i sin tur minska statens risk. Vi anser dock, även här, att det finns bättre sätt att göra detta än att ta ut mer eller mindre godtyckligt beräknade avgifter. Ett tydligare, och mer riskbegränsande sätt, är exempelvis att vara hårdare i bedömningen av när det behöver ställas tilläggssäkerheter – vilket i praktiken är det samma som att ha ett hårdare krav för vad som är godtagbara säkerheter. Det senare exemplet leder också in på den angränsande frågan om kravet på finansiell styrka bör ställas redan vid tillståndsgivningen. Riksgälden har inte i detalj analyserat den senare frågan men vad vi förstår så är det ett tillvägagångssätt som används i andra länder. Den stora fördelen med att ha ett krav på en viss kreditvärdighet som är kopplat direkt till ett tillstånd – att få tillstånd att vara reaktorinnehavare och att få behålla det över tiden – är att det skapar stora möjligheter att begränsa kreditrisker i systemet.

Sammanfattningsvis anser Riksgälden att det finns starka argument för att riskavgifter inte på ett bra sätt kan användas i finansieringssystemet.

2.3.1 Förslag avseende riskavgiften

Riksgälden förordar att möjligheten till riskavgifter tas bort. Förslaget innebär att 29 § tas bort från förordningen.

3 Konsekvensanalys

3.1 Godtagbara säkerheter

Den tydligare ansvarsfördelningen mellan regeringen och Riksgälden skapar på sikt bättre förutsättningar för att vid behov förbättra finansieringssystemet. Den ökade tydligheten är också positiv för kärnkraftsindustrin då det blir enklare förutsäga vilka krav som ställs. Dessa effekter går dock inte att kvantifiera på ett säkert sätt.

Vi bedömer inte att förslagen kring godtagbara säkerheter skapar några nämnvärda förändringar i administrativa kostnader för staten eller industrin.

3.2 Statens risk och riskavgifter

Att ta bort möjligheten att ta ut riskavgifter minskar potentiellt de intäkter som staten skulle få från ett framtida avgiftsuttag. Å andra sidan har vi pekat på alternativa åtgärder som på ett mer ändamålsenligt sätt kan ersätta eventuella riskavgifter.

Om Riksgälden uppdrag ändras till att analysera och belysa statens sistahandsansvar kommer något högre kostnader att debiteras Kärnavfallsfonden. Vi bedömer att kostnadsökningen kan röra sig om drygt 500 000 kronor årligen. Det ska vägas mot de fördelar som denna analys innebär, dvs. att bättre förutsättningar ges för att över tiden hantera statens risker på bästa sätt.

I ärendet har biträdande riksgäldsdirektör Pär Nygren beslutat efter föredragning av Anna Karin Järemo. I den slutgiltiga handläggningen har även avdelningschef Magnus Thor, Mikael Håkansson och Jonas Opperud deltagit.

Pär Nygren

Anna Karin Järemo

Bilaga 1 – alternativ 1

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet

dels att 21, 22, 24, 26, 28 och 51 §§ ska ha följande lydelse,

dels att 29 § ska utgå.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

En reaktorinnehavare ska till Kärnavfallsfonden ställa godtagbara säkerheter motsvarande de finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp som regeringen har beslutat.

Säkerheterna ska vara utan tidsbegränsning och får inte utgöras av fastighet på vilken det bedrivs kärnteknisk verksamhet.

Med godtagbara säkerheter avses säkerheter med en kreditvärdighet som lägst motsvarar det långfristiga kreditbetyget [xxx] enligt de principer som tillämpas av sådana kreditvärderingsföretag som har godkänts av Finansinspektionen enligt lagen (2006:1 371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Säkerheterna ska vara utan tidsbegränsning och får inte utgöras av fastighet på vilken det bedrivs kärnteknisk verksamhet.

Säkerheterna ska förvaltas av Riksgäldskontoret.

22 §

Om regeringen begär det ska Riksgäldskontoret, innan de säkerheter som avses i 21 § prövas, yttra sig i frågan om säkerheterna är godtagbara. Om det behövs för att säkerställa statens rätt, ska Riksgäldskontoret föreslå de villkor

Riksgäldskontoret ska pröva sådana säkerheter som avses i 21 §. Om det behövs för att säkerställa statens rätt, får Riksgäldskontoret förena säkerheterna med villkor.

som säkerheterna bör förenas med.

Riksgäldskontoret ska med ett eget yttrande lämna över ett ärende enligt första stycket till regeringen för prövning av säkerheterna i de fall ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

24 §

En avgiftsskyldig tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare ska till Kärnavfallsfonden ställa godtagbara säkerheter motsvarande det beslutade finansieringsbeloppet eller, om tillståndshavaren har beviljats sådan dispens som avses i 17 §, samtliga återstående grundkostnader och merkostnader.

Med godtagbara säkerheter avses säkerheter med en kreditvärdighet som lägst motsvarar det långfristiga kreditbetyget [xxx] enligt de principer som tillämpas av sådana kreditvärderingsföretag som har godkänts av Finansinspektionen enligt lagen (2006:1 371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Säkerheterna ska vara utan tidsbegränsning och får inte utgöras av fastighet på vilken det bedrivs kärnteknisk verksamhet.

Säkerheterna ska förvaltas av Riksgäldskontoret.

26 §

Riksgäldskontoret får besluta att en reaktorinnehavare eller annan avgiftsskyldig tillståndshavare ska ställa godtagbara tilläggssäkerheter motsvarande visst belopp, om

1. säkerheternas värde, i förhållande till den tid som återstår tills skyldigheten att betala kärnavfallsavgift och ställa säkerhet upphör enligt 11 § finansieringslagen, har

Riksgäldskontoret får besluta att en reaktorinnehavare eller annan avgiftsskyldig tillståndshavare ska ställa godtagbara tilläggssäkerheter till Kärnavfallsfonden motsvarande visst belopp, om

1. säkerheternas kreditvärdighet har försämrats och inte längre är godtagbara i den mening som avses i 21 § andra stycket respektive 24 § andra stycket denna förordning eller

försämrats i betydande mån,
eller

2. sådana villkor som avses i 22 § andra meningen eller 25 § första stycket andra meningen denna förordning har åsidosatts.

Riksgäldskontoret ska pröva och förvalta tilläggssäkerheterna.

Riksgäldskontoret ska pröva och förvalta tilläggssäkerheterna.

Riksgäldskontoret ska med ett eget yttrande lämna över ett ärende enligt första stycket till regeringen för beslut i de fall ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

Tilläggssäkerheterna ska ställas till Kärnavfallsfonden.

Med godtagbar tilläggsäkerhet avses en säkerhet som tillsammans med de ursprungligen ställda säkerheterna är godtagbar säkerhet enligt 21 § andra stycket respektive 24 § andra stycket denna förordning. Tilläggssäkerheterna ska vara utan tidsbegränsning och får inte utgöras av fastighet på vilken det bedrivs kärnteknisk verksamhet.

28 §

Riksgäldskontoret ska vart tredje år besluta om statens kreditrisk avseende säkerheter ställda enligt 21 §.

Riksgäldskontoret ska löpande analysera och bedöma statens ekonomiska risk avseende samtliga de kostnader som enligt finansieringslagen ska täckas av kärnavfallsavgifter. Riksgäldskontoret ska vart tredje år lämna en rapport till regeringen som beskriver statens ekonomiska risk avseende samtliga de kostnader som enligt finansieringslagen ska täckas av kärnavfallsavgifter.

51 §

Riksgäldskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av 22, 24–26, 28 och 29 §§.

Riksgäldskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av 22, 24–26 och 28 §§.

Bilaga 2 – alternativ 2

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hantering av restprodukter från kärnteknisk verksamhet

dels att 22, 25, 26, 28 och 51 §§ ska ha följande lydelse,

dels att 29 § ska utgå.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Om regeringen begär det ska Riksgäldskontoret, innan de säkerheter som avses i 21 § provas, yttra sig i frågan om säkerheterna är godtagbara. Om det behövs för att säkerställa statens rätt, ska Riksgäldskontoret föreslå de villkor som säkerheterna bör förenas med.

Om regeringen begär det ska Riksgäldskontoret, innan de säkerheter som avses i 21 § provas, yttra sig i frågan om säkerheternas kreditvärdighet. Om det behövs för att säkerställa statens rätt, ska Riksgäldskontoret föreslå de villkor som säkerheterna bör förenas med.

25 §

Riksgäldskontoret ska pröva sådana säkerheter som avses i 24 §. Om det behövs för att säkerställa statens rätt, får Riksgäldskontoret förena säkerheterna med villkor.

Om regeringen begär det ska Riksgäldskontoret, innan de säkerheter som avses i 24 § provas, yttra sig i frågan om säkerheternas kreditvärdighet. Om det behövs för att säkerställa statens rätt, ska Riksgäldskontoret föreslå de villkor som säkerheterna bör förenas med.

Riksgäldskontoret ska med ett eget yttrande lämna över ett ärende enligt första stycket till regeringen för prövning av säkerheterna i de fall ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

26 §

Riksgäldskontoret får besluta att en reaktorinnehavare eller annan avgiftsskyldig tillståndshavare ska ställa godtagbara tilläggssäkerheter motsvarande visst belopp, om

1. säkerheternas värde, i förhållande till den tid som återstår tills skyldigheten att betala kärnavfallsavgift och ställa säkerhet upphör enligt 11 § finansieringslagen, har försämrats i betydande mån, eller

2. sådana villkor som avses i 22 § andra meningen eller 25 § första stycket andra meningen denna förordning har åsidosatts.

Riksgäldskontoret ska pröva och förvalta tilläggssäkerheterna.

Tilläggssäkerheterna ska ställas till Kärnavfallsfonden

Regeringen får besluta att en reaktorinnehavare eller annan avgiftsskyldig tillståndshavare ska ställa godtagbara tilläggssäkerheter *till Kärnavfallsfonden* motsvarande visst belopp, om

1. säkerheternas *kreditvärdighet* har försämrats *och inte längre är godtagbara* eller

Om regeringen begär det ska Riksgäldskontoret, innan regeringen prövar tilläggssäkerheterna, yttra sig i frågan om tilläggssäkerheternas kreditvärdighet.

Riksgäldskontoret ska kontinuerligt bedöma ställda säkerheters värde och bevaka att de villkor som säkerheterna har förenats med efterlevs.

Riksgäldskontoret ska meddela regeringen om Riksgäldskontoret bedömer att ställda säkerheter har försämrats i betydande mån eller att sådana villkor som avses i 22 § andra meningen eller 25 § första stycket andra meningen denna förordning har åsidosatts.

28 §

Riksgäldskontoret ska vart tredje år besluta om statens kreditrisk avseende säkerheter ställda enligt 21 §.

Riksgäldskontoret ska löpande analysera och bedöma statens ekonomiska risk avseende samtliga de kostnader som enligt finansieringslagen ska täckas av kärnavfallsavgifter. Riksgäldskontoret ska vart tredje år lämna en rapport till regeringen som beskriver statens ekonomiska risk avseende samtliga de kostnader som enligt finansieringslagen

ska täckas av kärnanfallsavgifter.

51 §

Riksgäldskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av 22, 24–26, 28 och 29 §§.

Riksgäldskontoret får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av 22, 24–26 *och* 28 §§.